

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบตอบด้วยตนเอง (Self-Administered Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

- 3.1 ขอบเขตการศึกษา ได้แก่ ขอบเขตเนื้อหา และขอบเขตประชากร
- 3.2 วิธีการศึกษา ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.4 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล
- 3.5 ระยะเวลาในการดำเนินการ

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ มาประยุกต์เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษา สรุปลงเป็นปัจจัยในการศึกษารวม 4 กลุ่มปัจจัยจากกรอบแนวคิดของสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (2549) ดังต่อไปนี้ (1) ด้านองค์กร (Company) (2) ด้านงาน (Job) (3) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) และ (4) ด้านภาวะผู้นำ (Leadership) โดยแบ่งระดับของการวัดความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร แบ่งเป็น 3 ระดับ ตามแนวคิดของ The Gallup Organization (2002) ได้แก่

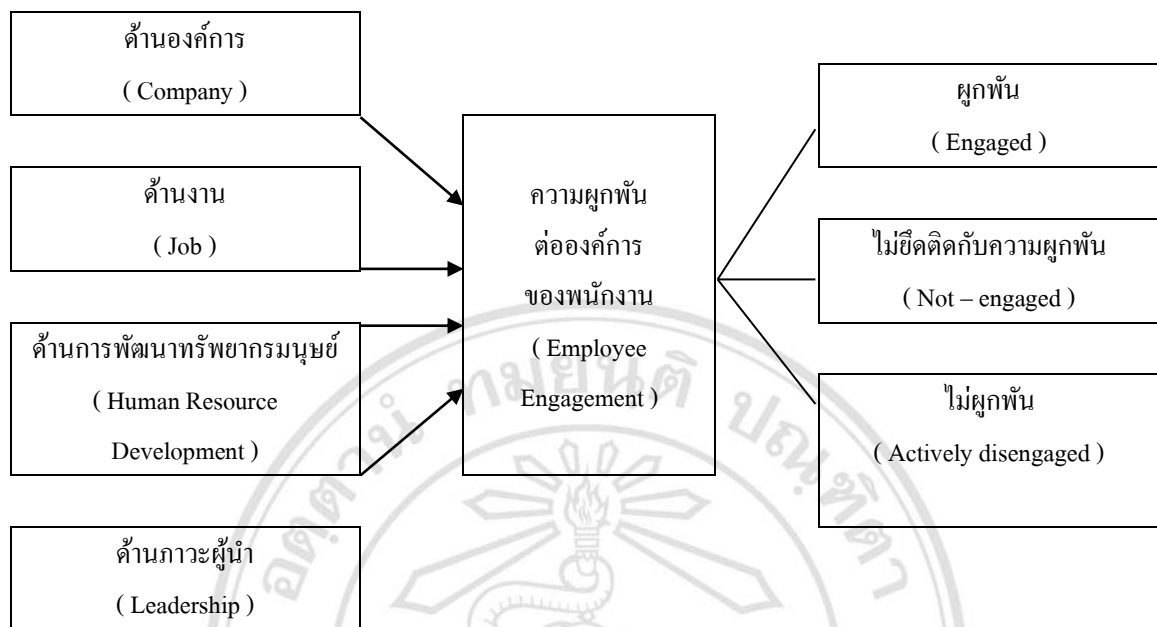
1. ระดับของพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กร (Engage Employee) เปรียบเสมือน “ดาวเด่นในองค์กร”

2. ระดับของพนักงานที่ไม่มีใจรักและทุ่มเทใจให้งาน (Not-engaged Employee) เปรียบเสมือน “ฝืดบดในองค์กร”

3. ระดับของพนักงานที่สร้างปัญหาให้กับองค์กร (Actively Disengaged Employee) เปรียบเสมือน “แอปเปิ้ลเน่า” ดังแผนภาพที่ 3.1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพัน

ระดับของความผูกพัน

ภาพที่ 3.1 แสดงแนวคิดของความผูกพันต่อองค์กร

โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพัน (Engagement Components) ทั้ง 4 ด้าน จะนำมาใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นด้วยการวัดสเกลทัศนคติ หรือ Likert Scale ซึ่งคำถามที่ใช้อ้างอิงจากสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (2549)

นอกจากนี้ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันในภาพรวมเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร (Overall) โดยคำถามที่ใช้นำมาจากแนวคิดของ Steers (1977) Burk (2003) และ IES (2004) (อ้างในชัยทวี เสนะวงศ์, 2550) ซึ่งกล่าวถึงลักษณะของพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กร แล้วนำมาสร้างคำถามเพื่อวัดความผูกพัน ได้แก่ (1) มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร (2) มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทพลังงานเพื่อปฏิบัติงานให้แก่องค์กร (3) มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าและยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ดังแผนภาพที่ 3.2

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพการสมรส
4. ระดับการศึกษา
5. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน
6. สถานภาพตำแหน่งงาน
7. ประเภทสายงาน
8. ตำแหน่งทางการบริหาร
9. หน่วยงานต้นสังกัดตาม โครงสร้างองค์กร
10. อัตราเงินเดือน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพัน

1. ด้านองค์กร (Company)
2. ด้านงาน (Job)
3. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
(Human Resource Development)
4. ด้านภาวะผู้นำ (Leadership)

ตัวแปรตาม

ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน

1. มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร
2. มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทพลังงานเพื่อปฏิบัติงานให้แก่องค์กร
3. มีความเชื่อมั่นและยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร

ภาพที่ 3.2 แสดงแนวคิดของความผูกพันต่อองค์กร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ บุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เฉพาะบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ ณ ปัจจุบัน และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 91 คน ประกอบด้วยบุคลากร 2 สายงาน คือ สายงานวิชาการ 39 คน และสายงานสนับสนุนงานวิชาการ 52 คน จากบุคลากรทั้งสองสายงานประกอบด้วยบุคลากร 3 สถานภาพ คือ ข้าราชการ 9 คน พนักงานมหาวิทยาลัยประจำ 56 คน และพนักงานส่วนงาน 26 คน

สถานภาพ	ประเภทสายงาน		รวม
	สายวิชาการ	สายปฏิบัติการ	
ข้าราชการ	8 คน	1 คน	9 คน
พนักงานมหาวิทยาลัยประจำ	31 คน	25 คน	56 คน
พนักงานส่วนงาน	-	26 คน	26 คน
รวม	39 คน	52 คน	91 คน

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 91 ชุด แต่สามารถเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 90 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.90 ของประชากรทั้งหมด จำนวน 91 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่ขกเว้นการเก็บแบบสอบถามจากบุคลากร จำนวน 18 คน ประกอบด้วย (1) บุคลากรสายวิชาการที่ลาศึกษาต่อระดับปริญญาเอก จำนวน 7 คน (2) บุคลากรสายวิชาการที่ลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ จำนวน 1 คน (3) บุคลากรที่มีระยะเวลาการเข้าปฏิบัติงานที่คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) รวบรวมข้อมูลโดยการค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากหนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เอกสารอ้างอิง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่องความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานภาพตำแหน่งงาน ประเภทสายงาน ตำแหน่งทางการบริหาร หน่วยงานต้นสังกัดตาม โครงสร้างองค์กร เงินเดือนรวม ค่าตำแหน่งเฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โดยอ้างอิงจากแบบสอบถามของสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (2549) ประกอบด้วย ด้านองค์กร (Company) ด้านงาน (Job) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) และด้านภาวะผู้นำ (Leadership) และความผูกพันในภาพรวม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามในการวัดสเกลทัศนคติ หรือ Likert Scale โดยแบ่งมาตรวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ โดยกำหนดเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็นดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับความคิดเห็น 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับความคิดเห็น 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับความคิดเห็น 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ซึ่งได้อ้างอิงจากแบบสอบถามของสมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (2549) จะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. บันทึกแบบสอบถามลงในโปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามการวัดสเกลทัศนคติ (Likert Scale) แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนนที่ได้จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายจากลักษณะแบบสอบถามที่ใช้ในระดับการวัดข้อมูลประเภทอัตราภาคชั้น (Interval Scale) (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2548 : 335)

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยในแบบสอบถาม ผู้ศึกษาใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด

การวัดระดับความผูกพันของบุคลากรต่อองค์การวิเคราะห์จากคำถามความผูกพัน
ต่อองค์การของบุคลากรในด้านภาพรวม จำนวน 3 คำถาม ประกอบด้วย

- (1) ท่านมีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะคงความเป็นสมาชิกภาพขององค์การ
- (2) ท่านมีความเต็มใจที่จะทุ่มเทพลังงานเพื่อปฏิบัติงานให้แก่องค์การ
- (3) ท่านมีความเชื่อมั่นและยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์การ

จากค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันในภาพรวมทั้ง 3 ข้อ จะนำมาแปลความ
หมายถึงระดับความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์การ โดยอ้างอิงจากสมาคมการจัดการงานบุคคล
แห่งประเทศไทย (2549) โดยพิจารณาตามระดับความคิดเห็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 5.00 หมายถึง บุคลากรที่มีความผูกพันต่อองค์การ (Engaged)
เปรียบเสมือน “ดาวเด่นในองค์การ” คือระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การอยู่ในระดับ
เห็นด้วยมากที่สุดและระดับเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง บุคลากรที่ไม่ยึดติดกับความผูกพันต่อองค์การ
(Not-Engaged) เปรียบเสมือน “ฝืดบิในองค์การ” คือระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเฉยๆ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 2.60 หมายถึง บุคลากรที่ไม่มีความผูกพันต่อองค์การ
(Actively Disengaged) เปรียบเสมือน “แอปเปิ้ลเน่า” คือระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อองค์การ
อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยและเห็นด้วยน้อยมาก

3.4 สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย

1. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายลักษณะส่วนบุคคลของประชากร คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานภาพตำแหน่งงาน ประเภทสายงาน ตำแหน่งทางการบริหาร หน่วยงาน ต้นสังกัดตามโครงสร้างองค์กร เงินเดือนรวมค่าตำแหน่งเฉลี่ยต่อเดือน

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้อธิบายระดับความคิดเห็นต่อองค์กร และเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรกับระดับความผูกพันต่อองค์กร

3. การทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ทดสอบว่าข้อคำถามมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

4. การวิเคราะห์สมการถดถอย (Linear Regression) ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นต่อองค์กรทั้ง 4 ด้าน กับความผูกพันภาพรวมต่อองค์กร

3.5 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.6 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่ เดือนเมษายน ถึง เดือนกันยายน 2557

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved